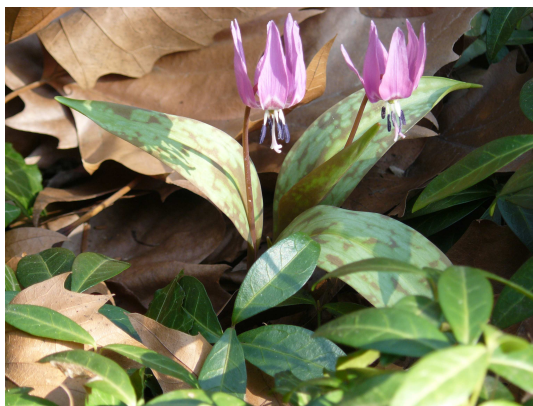

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programajánlatai KAPOSVÁR környékén

Kaposvár környékén számos természeti érték, látnivaló várja a látogatókat. A természetet kedvelők barangolhatnak a Zselici Tájvédelmi Körzet vadregényes lankáin, kisvasutazhatnak a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet erdeiben az egykori puszták helyén, vagy a hagyományos halászati módszerekkel ismerkedhetnek a Csombárdi-tónál. Az érdeklődők számos programlehetőség közül választhatnak, amelyek között minden korosztály megtalálhatja a számára megfelelőt.

Zselici Tájvédelmi Körzet

Dél-Dunántúl sajátos megjelenésű, természeti értékekben bővelkedő, mégis kevésbé ismert „zöld szigete” a Zselic. Kaposvártól délre található a Zselici Tájvédelmi Körzet, melynek természeti értékét a széles, lapos dombhátaikat és a köztük húzódó völgyeket borító erdőségek adják, ahol különleges erdővadon alakult ki. Egyedülállónak számít az ezüsthársas bükkös, valamint ritkaság az ezüsthársas-gyergyános-tölgyes erdőtüszulés.

Itt található Európa első Csillagoségbolt-parkja, amely 2009 novemberében óta viselheti a megkülönböztető címet, valamint Magyarország első e-tanösvénye, mely az internetről letölthető vezetőfüzet segítségével járható be.

A természetszerető látogatók izgalmas éjszakai csillagnéző túrákon vehetnek részt a Zselici Csillagoségbolt-parkban, vagy szakvezetéses túrán ismerkedhetnek a zselici erdő életének titkaival.

Zselici Csillagoségbolt-park

A lakott területektől és azok közeléből a csillagos égbolt legtöbb látványossága eltűnt napjainkra a fényszennyezés miatt. Egyre kevesebb hely található a Földön és Magyarországon is, ahol a sötét éjszakai égbolt természetes állapotában megmaradt – ezek egyike a Zselic, Európa első Csillagoségbolt-parkja. A park területéről felhőmentes, holdtalan éjszakákon szabad szemmel is több ezer csillag látható. Derült nyári éjjeleken a Tejút derengése jelent meghatározó látványt. Tavaszi estéken naplemente után, illetve őszi hajnalokon napkelte előtt megpillantható a bolygóközi porról visszaverődő napfény, az állatövi fény. Több, könnyen elérhető pontja van a Csillagoségbolt-parknak, ahol zavaró fényektől távol figyelhetjük meg az éjszakai égboltot. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság rendszeresen szervez csillagnéző túrákat, amelyek során a résztvevők csillagász szakember vezetésével ismerhetik meg az égbolt csodáit.

Fekete harkály tanösvény

A Kaposvár-Töröcske határában, 2010-ben átadott tanösvény különlegessége, hogy a megszokott táblák helyett a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság honlapjáról (www.ddnp.hu) letölthető vezetőfüzet segítségével járható be. A terepen való tájékozódást GPS koordináták, kinyomtatható térkép, irányjelző nyilak és a fákra festett fekete harkály ábrák is segítik. Az így kialakított tanösvény környezetkímélő, a természeti környezetbe jól illeszkedő, az internetes vezetőfüzet pedig mindig naprakész, az évszaknak megfelelő ismeretanyagot tartalmaz.

A Fekete harkály tanösvény bejárása során a látogatók az erdei élővilágot, az erdő természetes működését és egy varázslatos hangulatú égerligetet ismerhetnek meg, valamint a természetvédelem gyakorlati intézkedéseibe – madárodú-telep, akácfák gyűrűzése, természetközeli erdőművelés – is bepillanthatnak.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság kollégái garantált túrákkal, valamint előzetes egyeztetés alapján az év során folyamatosan kérhető programokkal várják a látogatókat.

Programajánlatok a Zselici Tájvédelmi Körzetben

1. Csillagnéző túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban

A Zselicben a lakott területektől, városoktól távoli, mesterséges fények nélküli helyen olyan látvány tárul a túrázók elé, amilyen nemcsak Magyarország, hanem egész Európa területén is ritkán adatik meg. Naplemente után derült, felhőtlen, holdtalan égbolt esetén a csillagos égbolt megfigyelésére lesz lehetőség Európa egyik legkisebb fényszennyezésű területén, csillagász szakember segítségével. A résztvevők távcsővel figyelhetik meg a szabad szemmel nem látható jelenségeket, és számtalan érdekes információt tudhatnak meg a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őretől.

A program több helyszínen is megtartható. A legkedveltebb megfigyelőpontok Bányán és a Hotel Kardosfa közelében találhatóak, a gyülekezőhelytől 2-3 km-es túrával érhetők el.

Program időtartama: 3-4 óra

Túra hossza: 6 km

Közlekedés: egyénileg, gépkocsival

Részvételi díj: felnőtt: 800 Ft/fő; 18 éves korig: 600 Ft/fő, minimális díj: 12000 Ft

Hasznos: Fontos a szúnyogok és kullancsok elleni védelem, a kényelmes bakancs és az időjárásnak megfelelő túrafelszerelés megválasztása.

2. Szakvezetési túra a Fekete harkály tanösvényen

A Zselici Tájvédelmi Körzetben elterülő, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő erdőterületen 2010-ben avattuk az akkor Magyarországon még egyedülálló működésű bemutató útvonalat, a Fekete harkály tanösvényt, egy könnyen megközelíthető, természetszerű erdőben, Kaposvár közelében.

A túra közben érdekes, a helyszínen megtapasztalható – akár kézzel fogható – információkat kaphatunk a zselici erdő életéről: változatos élőhely-típusokat, különféle fafajokat, csodás lágyszárú növényeket, és akár rejtett életmódú állatokat lehet megismerni. Az igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő erdőterületen gyakorlatban lehet megtapasztalni, hogy a sokszor hatalmas fátlan területekkel járó ún. vágásos erdőgazdálkodás helyett mennyivel kíméletesebb a természetes erdőműködtető folyamatokat leutánczó, folyamatos erdőborítást fenntartó, természetközeli gazdálkodási mód. A varázslatos hangulatú égerligetben kanyargó patak felett pallósorról lehet megfigyelni a vizes élőhelyet. Megismerkedhetünk konkrét, gyakorlati természetvédelmi intézkedésekkel is.

Program időtartama: 3-4 óra

Túra hossza: 5 km

Helyszín: Kaposvár-Töröcske déli vége

Közlekedés: Gépkocsival a Szigetvár és Kaposvár közötti 67-es útról Kaposvár határánál délre lekanyarodva, vagy Kaposvárról a 14-es helyi járatú busszal a végállomásig utazva.
GPS: N46.298757 E17.779899

Részvételi díj: 20 főig: 10000 Ft/csoport; 20 fő felett: 500 Ft/fő

Hasznos: Fontos a szúnyogok és kullancsok elleni védelem, a kényelmes bakancs és az időjárásnak megfelelő túrafelszerelés megválasztása.

Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet

A Belső-Somogyban elhelyezkedő Boronka-mellék erdők borította, vízfolyások szabdalta területe igen változatos növényvilággal rendelkezik. A lápoktól a száraz homoki gyepekig a legkülönbözőbb növénytársulások képviselik magukat. A természeti értékek fennmaradásában az is közrejátszott, hogy a második világháborúban a németek háromszoros aknazárat telepítettek a területre, melyet 1956-ig folyamatosan szervezett aknazedő alakulatok semlegesítettek. Az erdőben még felfedezhetőek a hajdani puszták: Cserfekvés, Virágospusztá, Szőkepusztá, Háromház, Kopárpusztá, Kakpusztá.

A terület természeti értékeit szakvezetéses túrákon fedezhetjük fel.

A kisvasutas kirándulás alkalmával barangolhatunk a valamikori puszták helyén, egykor sokak által lakott tájban, ahol ma erdők zöldellnek, patakok csordogálnak. Felkereshetjük az egykori második világháborús frontvonal maradványait is.

A Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet területén a Zselici Csillagoségbolt-parkhoz hasonlóan alacsony a fényszennyezés, így itt is remek lehetőség kínálkozik éjszakai csillagnéző túrák megtartására.

Tőzike tanösvény

A 2011-ben átadott Tőzike tanösvény végigjárása során terepi megfigyelések útján a látogatók új ismeretekkel gazdagodhatnak. A táj minden évszakban változatos: tavasszal virágokban gyönyörködhetünk, nyáron hallgathatjuk a patak hősítő csobogását, ősszel a lombszíneződést és a gombákat figyelhetjük meg, a téli hóban állatok nyomaira bukkanhatunk.

A túra során az érdeklődők számos érdekes információt hallhatnak a területen található változatos társulásokról – a tölgy-kőris-szil ligeterdőkről, a gyertyános tölgyesekről, a lápokról, mocsarokról – és azok különleges élővilágáról.

A tanösvény a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság honlapjáról (www.ddnp.hu) letölthető vezetőfüzet segítségével vagy szakvezetéssel járható be.

A tájvédelmi körzetbe látogatók garantált túrák, illetve előzetes egyeztetés alapján megtartható programok közül választhatnak.

Programajánlatok a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben

1. Kisvasutazás és túra a Tóziike tanösvényen

A túrára erdei kisvasúttal indulnak a résztvevők Mesztegnyőtől a kakpusztai végállomásig, ezt követően gyalogosan járnak be a tanösvényt. A valamikori puszták helyén, egykor sokak által lakott tájban napjainkban már embertől szinte háborítatlan fiatal és öreg égeresek, tölgyesek mélyén, olykor patakok, lápok mellett haladva ismert és ritkán látott növényfajokkal találkozhatnak a látogatók. A kellemes séta során kis szerencsével számtalan virágzó növényfajt – kakasmandikót, májvirágot, farkasboroszlánt, tavaszi csillagvirágot és tavaszi tőzikét – is meg lehet csodálni.

Program időtartama: 3-4 óra

Túra hossza: 7 km

Helyszín: Mesztegnyő, kisvasút állomás

Közlekedés: egyénileg, gépkocsival

Részvételi díj: 20 főig: 10000 Ft/csoport; 20 fő felett: 500 Ft/fő + kisvasút jegyára

Hasznos: Fontos a szúnyogok és kullancsok elleni védelem, a kényelmes bakancs és az időjárásnak megfelelő túrafelszerelés megválasztása.

2. Csillagnéző túra kisvasutazással a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben

Lakott területektől, városoktól távoli, mesterséges fények nélküli helyeken olyan látvány tárul a túrázóknak elé, amely nem csak Magyarországon, hanem egész Európán is ritkán adatik meg. Derült égbolt esetén az ismert csillagképek mellett a halványabb csillagok sokaságát és a Tejutat is lehet látni.

A résztvevők napnyugta előtt erdei kisvasúttal indulnak a tájvédelmi körzet belsejébe, majd a kakpusztai végállomástól kellemes sétát tesznek az erdőben. A program során az érdeklődők csillagász segítségével ismerkedhetnek az égbolt rejtett csodáival, és távcsövekkel vizsgálhatják a szabad szemmel nem látható jelenségeket.

A túrát a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őr kollégája vezeti.

Program időtartama: 5-6 óra

Túra hossza: 6 km

Helyszín, időpont: Mesztegnyő (kisvasút állomás)

Közlekedés: egyénileg, gépkocsival

Részvételi díj: felnőtt: 800 Ft/fő; 18 éves korig: 600 Ft/fő, minimális díj: 12000 Ft

+ a kisvasút jegyára

Hasznos: Fontos a szúnyogok és kullancsok elleni védelem, a kényelmes bakancs és az időjárásnak megfelelő túrafelszerelés megválasztása.

Csombárdi rét Természetvédelmi Terület

A Dél-Dunántúl e jellegzetes mintegy 50 ha-os területe Belső-Somogy keleti peremén található Mezőcsokonya és Csombárd községek között.

A 2007 óta védett terület mozaikos szerkezete - a vizes élőhelyektől a száraz homokbuckákig - őrzi a természetes társulásokat, valamint az évszázados emberi gazdálkodás által kialakult értékes élőhelyeket. A területen található Csombárdi-tó több őshonos, védett halfajunknak nyújt otthont.

A környék alacsony forgalmú útjai alkalmasak kerékpár túrákra, kerékpáros csoportok mind a Balaton felől, mind Kaposvár irányából juthatnak ide. A rét bemutatása mellett lehetőség van biciklikkel felkeresni a néhány kilométerekre található, az erdőkben rejtve meghúzódó történeti, tájképi és természeti értékeket őrző földvárakat is.

Az érdeklődők előzetes egyeztetés alapján megtartható programok keretében ismerhetik meg a területet.

Programajánlatok a Csombárdi rét Természetvédelmi Területen

1. Szakvezetés a Csombárdi réten

Az érdeklődők szakvezetéses túra keretében ismerhetik meg a táj történetét, a természet folyamatait és a jellemző társulásokat – így az égeres láperdőt vagy a száraz homoki gyept.

A kellemes séta során a résztvevők megismerkedhetnek a tájra jellemző, máshol már megfogyatkozott állat- és növényritkaságokkal (pl. mocsári teknőssel, gyapjúsással, vidrafüvel) is. Az erdő, mező, a fodrozódó vagy éppen fagyott vízfelszín minden évszakban élményeket és látnivalót kínál. Tavasszal a több száz virágzó fekete kökörcsin és a természetvédelmi kezelés eredményeként megszaporodott orchideák is megcsodálhatóak.

Program időtartama: 2-3 óra

Túra hossza: 4-5 km

Helyszín: Mezőcsokonya, református templom

Közlekedés: egyénileg, gépkocsival, távolsági busszal vagy kerékpárral Kaposvár irányából.

GPS: N46.435672 E17.645357

Részvételi díj: 20 főig: 10000 Ft/csoport; 20 fő felett: 500 Ft/fő

Hasznos: A túrán gumicsizma viselete ajánlott!

A program márciustól októberig kérhető.

2. Halászati program és túra a Csombárdi réten

A program során a résztvevők szakvezetési túra keretében ismerhetik meg a Csombárdi rét természeti értékeit. Lehetőség van a terület 4 hektáros taván megismerkedni a hagyományos kis szerszámos halászeszközökkel (varsák, dobóháló, stb.), azokat használat közben megnézni, működésüket megérteni. Közben az érdeklődők számos érdekességet hallhatnak őshonos halainkról (sügér, csík) és az ezek sokszínűségét veszélyeztető inváziós fajokról (ezüstkárász, naphal). A tóban él a széles kárász is, amely 2012-ben elnyerte az Év hala címet.

Találkozhatunk vizeink veszélyeztetett csúcsragadozójával, a vidrának nyomaival is, amelyek a tó élővilágáról mesélnek.

Program időtartama: 3-4 óra

Túra hossza: 4-5 km

Helyszín: Mezőcsokonya, református templom

Közlekedés: egyénileg, gépkocsival, távolsági busszal vagy kerékpárral Kaposvár irányából.

GPS: N46.435672 E17.645357

Részvételi díj: 20 főig: 12000 Ft/csoport; 20 fő felett: 600 Ft/fő

Hasznos: A túrán gumicsizma viselete ajánlott!

A program márciustól októberig kérhető.

Programjaink igény szerint választhatóak és kombinálhatóak!

Példa egy félnapos programra a Zselicben és a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben

15:00 Halászati program és túra a Csombárdi réten
20:00 Csillagnéző túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban
Kb. 24:00 Program vége

Információ, jelentkezés

programjainkra:

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

Tel.: +36 (30) 405-4571

E-mail: wodtke@ddnp.kvvm.hu

www.ddnp.hu

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: +36 (72) 517-200

Fax: +36 (72) 517-229

dunadrava@ddnp.kvvm.hu

www.ddnp.hu